

Arvoisa puheenjohtaja hyvät valtuutetut!

Paljon on vettä virrannut Kyrönjoessa, että olemme tänään tässä tilanteessa päättämässä Vaasan ja Vähänkyrön kuntaliitoksesta. Vanhaa sanontaa käyttäen voimme sanoa, että elämme historiallisia hetkiä.

Vaasan kohdalla tämä esillä oleva kuntaliitos on ensimmäinen sitten 70-luvun, jolloin Vaasassa järjesteltiin edellisen kerran maarajoja. Muistan nuo aluejärjestelyt omalta kohdaltani hyvin, koska vanhempieni omistama alue joutui tuolloin Mustasaaren puolelle, mutta siitä ei tässä enempää.

Käsillä olevan kuntaliitoksen alkusanat lausuttiin, kun Valtioneuvosto käynnisti keväällä 2005 ns. Paras-hankkeen kunta- ja palvelurakenteen uudistamiseksi.

”Uudistuksen tavoitteena on ennen kaikkea varmistaa laadukkaiden palveluiden saatavuus koko maassa sekä saavuttaa elinvoimainen, toimintakykyinen ja eheä kuntarakenne. Uudistusta toteutetaan kuntalaislähtöisesti kuntarakennetta, palveluiden rakenteita, tuotantotapoja ja organisointia kehittämällä.

Kunta- ja palvelurakennemuudistus on pitkäjänteinen prosessi, joka etenee suunnitelmista toteutukseen. On tärkeää, että uudistustyö etenee kunnissa määrätietoisesti ja hallitusti.

Hankkeen toteuttamista ohjaava puitelaki tuli voimaan vuoden 2007 helmikuussa ja on voimassa vuoden 2012 loppuun.” (lainaus kunnat.net)

Paljon on Vaasan seudulla vuoden 2005 jälkeen keskusteltu, kirjoitettu, neuvoteltu, tehty selvityksiä, juotu kahvia, mutta tulokset ovat olleet laihoja lukuun ottamatta tulevaa Vaasan ja Vähänkyrön yhdistymistä. Muita tuloksia Vaasan seudulla on tullut vain parin ruotsinkielisen kunnan yhdistymisessä.

Toisaalla maassamme on edetty kuntaliitoksissa reippaalla vauhdilla. Me vaasalaiset päättäjät olemme katsoneet kateudesta vihreänä, kuinka Seinäjoen seudulla on toteutettu kuntaliitoksia. Seinäjoesta on kasvanut asukasmäärällä mitattuna lähes Vaasan kokoinen kehittyvä kunta.

Kuntaliitosten keskeinen tavoite mielestäni on, kuten edellä mainitsin: ”Tavoitteena on ennen kaikkea varmistaa laadukkaiden palveluiden saatavuus”

Minulla on tunne, että monessa Vaasan naapurikunnassa päätöstä olla liittymättä uuteen Vaasan on ohjannut ehkä jokin muu asia kuin ajatus hyvien palveluiden järjestämisestä kuntalaisille. Meidän päättäjien on syytä muistaa se tosiasia, että me emme ole täällä sen takia, että haluamme päättää asioista jonkun puolueen nimissä. Olemme täällä sen takia, että voimme tuottaa tekemiemme päätöstemme kautta kuntalaisille parhaita palveluita.

Uuden hallituksen kuntaohjelma tuo jatkossa puhtia liitoksiin, että saamme jatkossa muodostettua työssäkäyntialueen kokoisia kuntia, työssäkäyntialueen kokoinen kunta on kuntalaisten etu. Työssäkäyntialueen kokoinen kunta pitäisi olla suorastaan kuntalaisten vaatimus.

Olenkin vakuuttunut siitä, että Vaasan ja Vähänkyrön kuntaliitoksen myötä toteutuu se, että vähänkyröläiset saavat jatkossakin hyviä palveluja. Hyväksyttävällä sopimuksella on määritelty palveluille tietyt raamit sopimuskaudelle.

Jotkut ovat kyseenalaistaneet sen, mitä sopimuskauden jälkeen tapahtuu. Suurin pelko kritisoijilla on ollut se, että palvelut sitten loppuvat. Tosiasia on tietenkin se, että meistä kukaan ei voi tietää minkälainen maailma on tulevaisuudessa, voimme vain ennustaa. Voihan olla aivan hyvin niinkin, että palvelut paranevat oleellisesti nykyisestään.

Ainut lupaus, minkä olen itse antanut näissä keskusteluissa, on ollut se, että Vähäkyrö tulee olemaan jatkossa tasa-arvoinen osa Vaasaa. Tästä syystä sen palvelut tulevat olemaan samanlaiset ja samanarvoiset kuin muualla Vaasassa.

Toinen kuntaliitoksia vastustaneiden suuri huoli on lähidemokratian heikkeneminen tai jopa katoaminen. Kysymys on osittain aiheellinen. Lähidemokratia kuitenkin toimii asukasluvultaan paljon suuremmissakin kunnissa, miksei sitten uudessa Vaasassa.

Vaasan ja Vähänkyrön sopimuksessa on sovittu aluelautakunta-mallista, jolla pyrimme vastaamaan siihen haasteeseen, että lähidemokratia toteutuu sopimuskautena. Sopimuskauden jälkeen meidän on syytä pohtia tätä mallia ja niitä muita malleja, joita meillä on jo käytössä Vaasassa, ja ehkäpä meidän on syytä harmonisoida käytössä olevia lähidemokratiamalleja!

Meidän päättäjien on syytä pohtia myös sitä, miten poliittinen tahto toteutuu päätöksissä Vaasassa nyt kun kaupungin hallintouudistus on otettu käyttöön ja uusi kaupunginjohtaja kohta valittu.

Suomessa on monessa kunnassa otettu käyttöön pormestarimalli, mutta ei Vaasassa eikä sitä Vaasassa tultane ottamaan käyttöön ainakaan lähivuosina.

Yksi malli poliittisen päätöksenteon voimistamisesta on ns. Turun malli jossa kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävä on kokopäiväinen toimi. Turkulaisten mukaan tämä malli toimii hyvin ja vahvistaa poliittista päätöksentekoa. Malliin liittyy myös poliittinen sopimus tavoitteista.

Tätä mallia meidän on mielestäni syytä pohtia vakavasti myös Vaasassa. Pohtimisen aika on nyt käsillä, sillä seuraavat kunnallisvaalit ovat jo reilun vuoden päästä.

Yksi Paras-hankkeen tavoite on myös, että: saavutetaan elinvoimainen, toimintakykyinen ja eheä kuntarakenne. Tämän tavoitteen toteutumiseksi meidän tulee parantaa Vähänkyrön ja Vaasan välisiä liikenneyhteyksiä. Hyvien liikenneyhteyksien kautta Vähästäkyröstä muodostuu nykyistä vieläkin houkuttelevampi osa Vaasaa, missä ihmisten on hyvä asua ja yrittää.

Lopuksi haluan toivottaa Kokoomuksen valtuustoryhmän puolesta kaikki vähäkyröläiset tervetulleiksi uuden Vaasan asukkaiksi.

Seppo Rapo